

Den 31. oktober 2022

J.nr. 27109-001

RESUMÉ AF ADVOKATUNDERSØGELSE OM FOR- HOLDENE PÅ HERLUFSHOLM SKOLE

TIL OFFENTLIGGØRELSE

Baggrund for advokatundersøgelsen

Bestyrelsen på Herlufsholm Skole har besluttet at gennemføre en uvildig advokatundersøgelse af forholdene på Herlufsholm Skole med hensyn til elevkultur og den ledelsesmæssige håndtering af uacceptable hændelser mellem elever, herunder fysisk eller psykisk vold, mobning eller seksuelle krænkelser. Undersøgelsens formål har været at afdække og redegøre for omfanget og karakteren af sådanne sager i perioden fra den 1. august 2018 til den 9. maj 2022.

Advokat Henrik Græsdal blev efter indstilling fra Advokatrådet udpeget som uvildig advokat af skolens bestyrelse til at forestå advokatundersøgelsen. Ved uvildighed forstås, at der har været "armslængde" mellem opdragsgiver og advokat Henrik Græsdal.

Advokatundersøgelsen er tilrettelagt som en undersøgelse baseret på skriftligt materiale, fakta tilvejebragt gennem en indberetningsordning for nuværende og tidligere elever, samt gennem interviews med relevante interviewpersoner, herunder elever, lærere, andre ansatte og bestyrelsesmedlemmer.

Advokatundersøgelsen er gennemført som en uvildig advokatundersøgelse efter de anbefalinger, der fremgår af Danske Advokaters vejledning herom.

Det er indledningsvis vigtigt at understrege, at denne undersøgelse ikke er udtryk for en endelig afgørelse eller en dom i juridisk forstand.

Advokatundersøgelsens samlede konklusioner

På baggrund af advokatundersøgelsens gennemgang af 44 elevsager og 21 interviews med elever, forældre, ansatte, tidligere rektorer og medlemmer af bestyrelsen, finder den undersøgende advokat,

- at medarbejdere og ledelsen inkl. bestyrelsen på Herlufsholm Skole i den undersøgte periode har understøttet et undervisnings- og kostskolemiljø, hvor elever i undervisningen har haft et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kunne foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og hvor kostskoleelevernes trivsel på tilsvarende vis har været højt prioriteret, og hvor kostskoledelen er drevet forsvarligt,
- at der ikke er grundlag for at hævde, at medarbejdere og ledelsen inkl. bestyrelsen på Herlufsholm Skole understøtter en kultur, hvor skolen ikke har fået sat ind med en konsekvent nultolerancepolitik over for mobning, vold og krænkelser,
- at ledelsen i den undersøgte periode konsekvent har slået ned på uønskede subkulturer, når den blev opmærksom herpå,
- at nationale trivselsmålinger i perioden, interne undersøgelser og seneste trivselsundersøgelse fra Nordic Learning Research viser, at der har været udfordringer med mobning på Herlufsholm Skole i den undersøgte periode, og at der stadigvæk er et problem med mobning i 2022,

- at der har været flere tilfælde med hyppig mobning på Herlufsholm Skole end på det gennemsnitlige danske gymnasium i perioden 2018-2021, ligesom antallet af elever, der aldrig har oplevet mobning, er mindre på Herlufsholm Skole end landsgennemsnittet,
- at de tiltag, der er indført i den undersøgte periode, effektivt vil bidrage til at komme de konstaterede problemer med mobning og krænkelser til livs,
- at de trivselsfremmende tiltag, der er indført fra 2019 og frem i strategiplanen, burde have været udmøntet i en formel handlingsplan mod mobning, hvilket der er pligt til efter lov om studerendes undervisningsmiljø,
- at der er anledning til at udtale kritik af skolens daværende rektor for i foråret og sommeren 2019 over for skolens bestyrelse at nedtone den nationale trivselsundersøgelses resultater i forhold til mobning,
- at Herlufsholm Skole i den undersøgte periode har truffet saglige og korrekte afgørelser, når der er blevet tildelt sanktioner over for eleverne,
- at der ikke er fundet eksempler på, at forstander eller bestyrelse har grebet ind i rektors afgørelser i den periode, som den uvildige undersøgelse vedrører, og
- at elevsagerne, hvor der er udstedt sanktioner, i en vis udstrækning er præget af sagsbehandlingsfejl, der dog ud fra en konkret væsentlighedsvurdering ikke ville have ændret på udfaldet af de tildelte sanktioner.

Der er indkommet en række indberetninger, der vedrører tiden **før** den afgrænsede tidsperiode, som den uvildige undersøgelse vedrører. Flere af disse indberetninger er af sådan en alvor og validitet, at den nuværende bestyrelse bør reagere på disse.

Den undersøgende advokat skal i henhold til kommissoriet gøre bestyrelsen på Herlufsholm Skole opmærksom på, hvis forhold taler for, at eksempelvis den undersøgte periode ikke er dækkende i forhold til undersøgelsens formål.

Den undersøgende advokat har - inden for kommissoriets rammer - over for bestyrelsen afgivet indstilling om, at bestyrelsen tiltræder, at der som et tillæg til det nuværende kommissorium og opdrag gives mulighed for at foretage indberetning af sager fra før den 1. august 2018.

Tillægget indebærer, at der også kan foretages en vurdering af elevsager fra før den 1. august 2018 med henblik på,

- om der skal gives en undskyldning i sagen, og eventuelt
- udbetales en godtgørelse for en krænkelse, samt
- i grove tilfælde også skal foretages politianmeldelse.

Forstanderen på Herlufsholms Skole har den 24. oktober 2022 på vegne af bestyrelsen givet bemyndigelse til at udvide kommissoriet, således at to af disse sager kan undersøges nærmere, og der er samtidigt givet mulighed for, at personer, der måtte have noget at indberette for den periode, som går forud for kommissoriet, kan foretage indberetninger herom.

Bestyrelsen forventes at tiltræde dette den 1. november 2022, således at Herlufsholm Skole vil følge den praksis, der gælder for offentlige myndigheder, uanset om skolen formelt set er forpligtet hertil.

Processen bag advokatundersøgelsen

Arbejdet med undersøgelsen og udarbejdelse af rapporten har bestået af en proces indeholdende:

- Analyse af relevant baggrundsmateriale fra opdragsgiveren, herunder eksisterende indberetninger, mødereferater og andet materiale.
- Gennemgang af eksisterende elevsager og elevers indberetninger i forbindelse med besvarelse af spørgeskemaer.
- Gennemførelse af interviews med relevante elever/forældre, lærere, ledere og bestyrelsesmedlemmer.
- Vurdering af materiale og oplysninger i relation til gældende ret.

Der er fra den uvildige advokats side taget kontakt til Sydsjælland- og Lolland-Falsters Politi, Næstved Kommune og STUK (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) for at koordinere undersøgelser og anmode om aktindsigt, idet det har været væsentligt for undersøgelsen at kunne modtage alt relevant materiale fra de respektive myndigheder til brug for afdækning af forholdene på Herlufsholm Skole, herunder bl.a. oplysninger om de konkrete elevsager.

Sydsjællands- og Lolland-Falsters Politi samt Næstved Kommune har i forbindelse med den undersøgende advokats aktindsigtsanmodninger ikke udleveret navne på elever.

Den undersøgende advokat har haft korrespondance med tidligere rektor Flemming Zachariasen om deltagelse i den uvildige advokatundersøgelse. Flemming Zachariasen har ad flere omgange givet afslag på deltagelse i interview.

På trods af tidligere rektor Flemming Zachariasens meddelelse om ikke at ville deltage yderligere i advokatundersøgelsen, er han den 26. september 2022 blevet hørt om de udsagn, han er kommet med til STUK, og de faktiske forhold i undersøgelsen, der relaterer sig til disse udsagn.

Tidligere rektor Flemming Zachariasen har den 6. oktober 2022 meddelt, at han ikke ønsker at deltage i undersøgelsen med den begrundelse, at Herlufsholm Skole mener, at hans troværdighed kan anfægtes, og at der har været en disput mellem ham og

skolen vedrørende et potentielt databrud, som skolen har henvendt sig til Datatilsynet om.

Efter lancering af indberetningsordningen den 10. juni 2022 har den undersøgende advokat gennemgået 44 elevsager, herunder er der modtaget 14 nye indberetninger fra nuværende og tidligere elever på Herlufsholm Skole. Det er ikke alle indberetninger, der vedrører den omhandlede periode.

På baggrund af beskrivelserne af episoder i indberetningerne og i de eksisterende sager blev relevante elever, lærere, skoleledere og bestyrelsesmedlemmer udvalgt til interviews.

Interviews blev gennemført i august, september og oktober 2022 efter de retningslinjer, der fremgår af kommissoriet.

Efter hvert enkelt interview blev der udarbejdet et referat, som hver interviewperson fik mulighed for at gennemgå og kommentere.

Advokatundersøgelsens vurdering af den undersøgte periode 1. august 2018 til den 9. maj 2022

Det er overordnet set den undersøgende advokats vurdering, at medarbejdere og ledelsen inkl. bestyrelsen på Herlufsholm Skole i den undersøgte periode har understøttet et undervisnings- og kostskolemiljø, hvor elever i undervisningen har haft et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kunne foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og hvor kostskoleelevernes trivsel på tilsvarende vis har været højt prioriteret, og hvor kostskoledelen er drevet forsvarligt.

Det er tillige den undersøgende advokats opfattelse, at der ikke er belæg for at hævde, at medarbejdere og ledelsen inkl. bestyrelsen på Herlufsholm Skole understøtter en kultur, hvor skolen ikke har fået sat ind med en konsekvent nultolerancepolitik over for mobning, vold og krænkelser. Tværtimod er det den undersøgende advokats opfattelse, at ledelsen i den undersøgte periode konsekvent har slået ned på uønskede subkulturer, når den blev opmærksom herpå.

Det ses således, at der har været flere tilfælde med hyppig mobning på Herlufsholm Skole end på det gennemsnitlige danske gymnasium i perioden 2018-2021, ligesom antallet af elever, der aldrig har oplevet mobning, er mindre på Herlufsholm Skole end landsgennemsnittet.

Den interne undersøgelse fra YouGov vedrørende kostskoleelever fra 2017 viste også, at der var problemer med mobning med 1 ud af 10 elever.

Det er den undersøgende advokats opfattelse, at de tiltag, der er indført i den undersøgte periode, effektivt vil bidrage til at komme de konstaterede problemer med mobning og krænkelser til livs.

Det er dog også den undersøgende advokats opfattelse, at de trivselsfremmende tiltag, der er indført fra 2019 og frem i strategiplanen, burde have været udmøntet i en formel

handlingsplan mod mobning, hvilket der er pligt til efter lov om studerendes undervisningsmiljø (lovbekendtgørelse nr. 316 af 5. april 2017 om elevers og studerendes undervisningsmiljø). Ligesom de konkrete sager, der var i perioden, burde have været udmøntet i konkrete handlingsplaner mod mobning. De konkrete handlingsplaner kunne have bidraget til forbedring af den generelle handlingsplan mod mobning.

Herlufsholm Skole burde have udarbejdet handlingsplanen senest 10 arbejdsdage efter, at der var modtaget oplysning om problemerne. Denne burde have været udarbejdet senest ultimo april 2019. Herlufsholm Skole skulle tillige have informeret de berørte elever og for elever, der var undergivet forældremyndighed, også forældremyndighedsindehaverne om indholdet af handlingsplanen og om eventuelle midlertidige foranstaltninger. I overensstemmelse med § 7 a i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø skulle Herlufsholm Skole endvidere have informeret eleverne om klageadgang til skolen og Dansk Center for Undervisningsmiljø. Denne klageadgang bør fremadrettet indføres i Herlufsholm Skoles antimobbestrategi. Der ses tillige at mangle handleplaner i de konkrete elevsager om sanktioner, hvor der indgår mobning.

Den undersøgende advokat finder endvidere anledning til at udtale en kritik af skolens tidligere rektor for i foråret 2019 at nedtone den nationale trivselsundersøgelses resultater i forhold til mobning over for bestyrelsen.

Tidligere rektor Flemming Zachariasen beskrev i juni 2019 elevtrivselsmålingen over for bestyrelsen på et bestyrelsesmøde, hvor konklusionen var, at Herlufsholm Skole lå bedre end landsgennemsnittet. Det skete med ordene, at *”det er glædeligt at se, at der generelt er god trivsel iblandt alle elever”*. Der var vedlagt et bilag til bestyrelsesmødet den 4. juni 2019, hvor selve udfordringen med mobning ikke var adresseret. Der blev alene gengivet to fokusområder, nemlig i forhold til stødende bemærkninger og pres fra kammerater, der skulle arbejdes videre med.

Det vurderes, at de udfordringer, der var med mobning på Herlufsholm Skole, ikke blev behørigt adresseret over for bestyrelsen i foråret 2019 fra rektors side.

Det er derfor den undersøgende advokats vurdering, at den tidligere rektor ikke i fuldt tilstrækkeligt omfang har udvist rettidig omhu i forhold til at søge problemerne med mobning løst fra april 2019.

Tidligere rektor Flemming Zachariasen er i et referat fra et møde den 19. maj 2022 med Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) citeret for følgende udsagn:

”Der er en tavshedskultur og en udstøelseskultur. FZ har i sin tid på skolen hørt masser af historier om diverse loger. Det er FZ’s vurdering, at antallet af sager med vold og voldtægter er mindst 10 gange så højt som andre steder.”

Den undersøgende advokat har opfordret tidligere rektor Flemming Zachariasen til at bidrage til nærværende advokatundersøgelse og til at bistå med dokumentation for udsagnet om, at antallet af sager med vold og voldtægter er mindst 10 gange så højt som andre steder.

Dette har tidligere rektor Flemming Zachariasen ikke ønsket.

De trivselsmålinger, der er foretaget i perioden, understøtter ikke den udtalelse, som tidligere rektor Flemming Zachariasen har afgivet til STUK. De målinger, der gengives for perioden 2018-2021, indeholder elevspørgsmål, der omfatter såvel trusler om vold, udøvet vold og seksuelle krænkelser. Besvarelserne af disse spørgsmål giver ikke belæg for at konkludere, at der skulle have været 10 gange flere sager end andre steder.

Den nævnte udtalelse er efter den undersøgende advokats opfattelse en overdrivelse af problemernes omfang i forhold til den undersøgte periode.

Der er den 23. juni 2022 fremsendt en besvarelse af spørgsmål nr. 284 (Alm. del) til Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg udarbejdet af Justitsministeriet. Spørgsmålet blev stillet til justitsministeren den 31. maj 2022 og besvaret af Rigspolitiet.

Undersøgelsen fra Rigspolitiet viste, at Herlufsholm Skole i videre omfang end de øvrige kostskoler foretager politianmeldelse ved mistanke om strafbare forhold, og at færre anmeldelser medfører, at der rejses tiltale i sagerne. Der er med andre ord ikke belæg for en påstand om, at Herlufsholm Skole er tilbageholdende med at indgive politianmeldelser, når man sammenligner med de øvrige kostskoler i politikredsen. Herlufsholm Skole ligger tværtimod over niveau i forhold til ratio mellem anmeldelser og tiltaler, dvs. at skolen hyppigere end andre foretager politianmeldelser, uden at det medfører flere tiltalerejsninger efter politiets efterforskning af sagerne.

Advokatundersøgelsens vurdering af elevsager

Den retlige regulering af frie grundskoler, private gymnasier og dertil kostskoler er ikke identisk, og det betyder i praksis, at elevernes rettigheder er bedre, og skolens pligter er skærpede i gymnasiet sammenlignet med grundskolen. Elever i grundskolen på Herlufsholm Skole har således ikke samme partsrettigheder som gymnasieelever på Herlufsholm Skole.

Den undersøgende advokat har valgt at følge en "best-practice-norm" i forhold til vurderingen af sagsbehandlingen og beskyttelsen af den enkelte elev ved sanktionssager, uanset om eleven går i grundskole eller på gymnasium, og uanset om eleven er kost- eller dagelev. Det betyder samlet set, at målestokken for undersøgelsens vurdering af elevsagerne er "højeste fællesnævner".

Det er kendetegnende for de gennemgåede sager, at Herlufsholm Skole har truffet saglige, korrekte afgørelser i sagerne, og at de i sagerne givne sanktioner er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. I samtlige undersøgte elevsager er det således overvejet, om valget af sanktion er proportionel, dvs. rimelig og relevant, jf. § 8, stk. 2, i studiebekendtgørelsen.

Den undersøgende advokat vurderer endvidere, at der ikke foreligger omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om bestyrelsens saglighed i forhold til at sikre en tryk skolegang for alle elever.

Det er den undersøgende advokats konklusion, at samtlige af Herlufsholm Skoles afgørelser i elevsager omfattet af undersøgelsen ligger inden for det kontinuum, som et rimeligt og sagligt skøn indebærer. Det gælder også for de foretagne udskrivninger og bortvisninger.

Den undersøgende advokat har gennemført 21 interviews med elever, forældre, sove-salslærere, skoleledere, tidligere rektorer og medlemmer af bestyrelsen. Der er ikke i forbindelse med disse interviews fundet eksempler på, at skolen ikke har gennemført en konsekvent nultolerancepolitik over for mobning, vold og krænkelser. Tværtimod.

Det er i undersøgelsen vurderet, om der er sket forskelsbehandling mellem elever i sager, der i vidt omfang er ens. Det er der ikke fundet belæg for. Der har i alle de gennemgåede sager været saglige grunde til, at elever måtte være blevet sanktioneret forskelligt.

Der er ikke fundet eksempler på, at forstander eller bestyrelse har grebet ind i rektors afgørelser i den periode, som den uvildige undersøgelse vedrører, dvs. i perioden fra den 1. august 2018 til den 9. maj 2022. Bestyrelsen er blevet orienteret om elevsager, hvor der har været myndighedskontakt, eller der er givet sanktioner, og den har fungeret som en faglig kompetent sparringspartner for rektor i svære elevsager. Bestyrelsen og forstanderen har desuden støttet op om rektors beslutninger, når der er sket forældrehenvendelse.

Den uvildige undersøgelse har derimod vist, at der er udfordringer med en række forhold af sagsbehandlingsmæssig karakter i de gennemgåede sager om sanktioner. Det betyder, at en række elevsager indeholder sagsbehandlingsfejl, bl.a. i form af manglende rettidig forældreinddragelse, manglende vejledning om selvinkriminering, formel partshøring, manglende notatpligt, begrundelse og klagevejledning.

Sagsbehandlingsfejlene har dog efter en konkret væsentlighedsvurdering ikke været af sådan en karakter, at det ville have ændret ved udfaldet af de tildelte sanktioner.

En gennemgang af de vurderede elevsager til brug for advokatundersøgelsen viser, at Herlufsholm Skole har underrettet kommunen, når det var relevant og berettiget.

Gennemgangen af elevsagerne har vist, at Herlufsholm Skole har foretaget politianmeldelse i de sanktionssager, hvor det var relevant. Det vurderes derfor, at skolen har foretaget politianmeldelse, når sagerne har haft en sådan alvorlig karakter, at politianmeldelse var berettiget. I en enkelt elevsag har skolen søgt rådgivning hos ekstern advokat med speciale i strafferet og på foranledning heraf valgt ikke at foretage politianmeldelse. Den manglende politianmeldelse i den konkrete sag kan derfor ikke kritiseres.

Det er den undersøgende advokats vurdering, at der tidligere har været en tradition, hvor 3.g'erne har haft en u hensigtsmæssig stor magt. Det gælder også i den undersøgte periode. Det ses, at skolen har haft stor fokus på at ændre på dette, eksempelvis med opstramning af alkoholpolitikken, eksterne vagter og løbende evaluering.

Herlufsholm Skole er i dag fuldt ud opmærksom på de traditioner, der kan virke favoriserende i relationen mellem 3.g'erne og de andre elever. Flere traditioner er blevet afskaffet i 2022, da skolen har vurderet, at traditionerne kunne få 3.g'erne til at fremstå i et uhensigtsmæssigt og utilsigtet magtforhold overfor de andre elever. På baggrund af skolens tiltag på området ses der ikke længere at være berettiget kritik af 3.g-kulturen.

Advokatundersøgelsens fremadrettede anbefalinger

Det **anbefales**, at der sendes en skriftlig opfordring til STUK til at kortlægge og supplere regelgrundlaget for kombinerede skoler – i dette tilfælde tre "skolesubjekter" under samme skole - hvor regelgrundlaget i dag synes at forskelsbehandle elever i grund- og gymnasieskole i forhold til elevernes rettigheder ved sanktionering.

Det **anbefales**, at Herlufsholm Skole ud fra en norm om "best practice" af egen drift følger uskrevne retsgrundsætninger for alle elever, herunder om forsvarlig sagsoplysning, forbud mod selvinkriminering og udvidet partshøring. Det samme gør sig gældende for de dele af god forvaltningsskik, der knytter sig direkte til forvaltningslovens regler.

Det **anbefales**, at Herlufsholm Skole etablerer et samlet ESDH-system på rektorkontoret og gennemfører et klassisk kursus i sagsbehandling for skoleledelsen, administrationen og sovesalslærere i forhold til journalisering, notatpligt, vejledning om risiko for selvinkriminering, partshøring m.v.

Øvrige forslag fra interviewpersoner

De forslag, der gives i det følgende, er baseret på interviews. For at sikre, at den nye bestyrelse i fremtiden får så godt et beslutningsgrundlag i sit pædagogiske virke som muligt, videregives disse forslag til bestyrelsens videre overvejelser.

Der er under den undersøgende advokats interviews stillet forslag om, at det tomrum, der eksisterer efter præfektordningens afskaffelse, udfyldes med en tutorordning. Tutorerne skal tage imod nye elever og fungere som rollemodeller og betroede samtalepartnere m.v. Tutorerne skal ikke have nogen magt- eller disciplineringsbeføjelser, og rollen som tutor skal ikke være forbeholdt elever fra 3.g eller i øvrigt være forbundet med særlige privilegier. Herved sikres det, at de gavnlige funktioner fra præfektordningen bevares samtidig med, at de negative aspekter forbliver afskaffet.

Der er endvidere fremkommet forslag om, at der indføres en maksimal normering på antallet af elever pr. sovesalslærer, ligesom at der bør indføres en tværgående sovesalslærerfunktion om aftenen. Dertil kommer, at der bør lægges betydelig vægt på de pædagogiske kompetencer ved rekruttering af nye sovesalslærere.

Der er stillet forslag om tillige at opføre flere tjenesteboliger til lærere på skolen for at kunne styrke nærværet af voksne uden for den ordinære skoletid.

Der er endeligt stillet forslag om at blande gårdene mellem køn for at modvirke, at der opstår en uhensigtsmæssig "drengeskultur", samt at spisningen deles op i to hold for at undgå trængsel i spisesalene.

Vedrørende perioden før den 1. august 2018

Det fremgår af kommissoriet, at såfremt den undersøgende advokat "(...) bliver opmærksom på forhold – eksempelvis den undersøgte periode – der gør, at metoden eller kommissoriet for undersøgelsen ikke er dækkende i forhold til undersøgelsens formål, skal Henrik Græsdal gøre Herlufsholms bestyrelse opmærksom på dette, så metode eller kommissorium kan revideres."

Der skal om dette bemærkes, at der er indkommet en række indberetninger, der vedrører tiden **før** den periode, som den uvildige undersøgelse vedrører.

Visse indberetninger om ældre sager er af sådan en alvor og validitet, at den nuværende bestyrelse bør reagere på disse.

Det ligger umiddelbart uden for denne undersøgelses tidsmæssige afgrænsning, at den undersøgende advokat foretager en tilbunds gående undersøgelse af disse sager.

Den undersøgende advokat har - inden for kommissoriets rammer - over for bestyrelsen afgivet indstilling om, at bestyrelsen tiltræder, at der som et tillæg til det nuværende kommissorium og opdrag gives mulighed for at foretage indberetning af sager fra før den 1. august 2018.

Forstanderen på Herlufsholms Skole har den 24. oktober 2022 på vegne af bestyrelsen givet bemyndigelse til at udvide kommissoriet, således at to af disse sager kan undersøges nærmere, og der er samtidigt givet mulighed for, at personer, der måtte have noget at indberette for den periode, som går forud for kommissoriet, kan foretage indberetninger herom.

Bestyrelsen forventes at tiltræde dette den 1. november 2022, således at Herlufsholm Skole vil følge den praksis, der gælder for offentlige myndigheder, uanset om skolen formelt set er forpligtet hertil.

Den undersøgende advokat vil derfor i forhold til sager om elever, der måtte have oplevet krænkelse uden for den tidsmæssige afgrænsning af nærværende undersøgelse, eller som i øvrigt måtte være uvidende om nærværende undersøgelse, indstille følgende:

At bestyrelsen tiltræder,

- at der foretages en tilbunds gående undersøgelse af og stillingtagen til to ældre sager med henblik på genopretning snarest muligt,
- at der indgives politianmeldelse i en af de to ældre sager,
- at der i øvrigt som et tillæg til det nuværende kommissorium og opdrag gives mulighed for at foretage indberetning af sager fra før 1. august 2018, og at der kan foretages en konkret vurdering af disse,

- at tidligere elever, der måtte have oplevet krænkelse uden for den tidsmæssige afgrænsning af nærværende undersøgelse, eller som i øvrigt måtte være uvidende om nærværende undersøgelse, inden udgangen af 2022 kan foretage indberetning om krænkelsen, og
- at der herefter foretages en faktuel undersøgelse af sagerne såvel som en juridisk vurdering af sagerne således, at der vil kunne indstilles til bestyrelsen, om der skal gives en undskyldning, udbetales en godtgørelse for en krænkelse eller i grove tilfælde også skal foretages politianmeldelse.

Den juridiske vurdering bør følge domstolenes retspraksis i sager om krænkelse af børn og unge, herunder om der skal ydes godtgørelse for ikke-økonomisk skade, som sagsøgere har krav på som følge af en institutions ansvar for overtrædelse af EMRK art. 3, jf. princippet i erstatningsansvarslovens § 26 sammenholdt med art. 13 og art. 41 i EMRK, således at krænkelsens karakter, grovhed og varighed samt graden af skyld indgår som væsentlige momenter i vurderingen.

Der gives pt. godtgørelser på op til 300.000 kr., hvis en offentlig myndighed måtte findes ansvarlig for, at en borger har været udsat for en nedværdigende behandling.

Godtgørelsesniveauet er i dansk ret indtil videre fastsat ud fra en relativt standardiseret norm, men det kan ikke udelukkes, at godtgørelsesniveauet vil kunne blive justeret og blive mere knyttet til en individuel vurdering.

Det er den undersøgende advokats vurdering, at Herlufsholm Skole bør følge den praksis, der gælder for offentlige myndigheder, selvom kun dele af Herlufsholm Skoles aktiviteter er omfattet direkte af offentligretlige regler. En indskrænkende fortolkning ville i øvrigt kunne anfægtes som værende i strid med EMRK art. 13 om effektive retsmidler, jf. landsrettens præmisser i U 2017.3272 Ø.

Det anbefales endvidere, at principperne i forældelseslovens § 3, stk. 5, hvorefter der ikke er en forældelsesfrist i sager om myndigheders lovbestemte forpligtelse til at hindre overgreb på børn, følges, uanset en juridisk diskurs om, hvorvidt Herlufsholm Skole kan betragtes som en forvaltningsmyndighed eller ej.